

2. 6. 2015

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Je umístění hypertextového odkazu na internetové stránky porušením autorských práv?

Soudní dvůr Evropské unie poskytl ve svém aktuálním rozsudku ve věci *Svensson* vodítka, jak z hlediska ochrany autorských práv posuzovat situace, kdy třetí osoba zpřístupní uživatelům internetu tzv. hypertextový odkaz, pomocí kterého lze získat přístup k dílům chráněným autorským právem. Celá věc však není tak jednoduchá, jak by se na první pohled mohlo zdát.

BŘÍZA & TRUBAČ
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW

Ochrana autorských práv související s technickou dostupností možnosti užívat chráněná díla je tématem, které v posledních letech bez nadsázky hýbe celou informační společností. Právo Evropské unie v tomto kontextu požaduje zajištění vysoké úrovně ochrany pro práva autorů, a členské státy EU díky tomu přijímají národní legislativu, jež má tato práva posilovat.

Jak ale posuzovat situaci, kdy třetí osoba umístí na své internetové stránce tzv. hypertextový odkaz na dílo zveřejněné na jiné internetové stránce? A hraje roli, jestli toto dílo bylo na původní stránce veřejně dostupné, nebo zda byl přístup k němu omezen? Vztahuje se i na tyto případy povinnost poskytnout autorům onu „vysokou úroveň ochrany“ a jedná se tedy o porušení autorského práva, nebo je naopak umístění hypertextového odkazu v souladu s autorským právem? Na tyto otázky poskytl odpověď rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci *Svensson*.^[1]

Ve věci *Svensson* celý příběh začal tím, že švédská společnost (a tedy komerční subjekt) umístila na svých internetových stránkách hypertextové odkazy na novinové články nacházející se na on-line zpravodajském serveru jedněch švédských novin. Po rozkliknutí odkazu byl uživatel přesměrován na stránky tohoto švédského deníku, kde byly články zveřejněny. Autoři předmětných článků pojali podezření, že umístováním hypertextového odkazu na jiné internetové stránky přicházejí o možnost svobodně rozhodovat o užití svého díla a jeho sdělování veřejnosti, tak jak je garantováno unijní směrnici 2001/29.^[2] Proto podali žalobu, kterou se domáhali náhrady způsobené škody. Švédský soud následně podal Soudnímu dvoru EU předběžné otázky, kterými se ptal na to, zda umístění hypertextových odkazů skutečně znamená porušení práva autora rozhodnout o užití jeho díla sdělováním veřejnosti.

Soudní dvůr vyšel ve své odpovědi především z několika rozsudků, které s řešeným případem zdánlivě nesouvisely. Nejprve totiž musel terminologicky ujasnit, co znamená „sdělování“, „veřejnost“ a „sdělování veřejnosti“. Pokud jde o „sdělování“, odkázal na svůj předchozí rozsudek ve

věci *Football Association Premier League*[3] a konstatoval, že pro dosažení vysoké úrovně ochrany je nutné jej chápat v co nejširším smyslu. „Sdělování“ pak vystihl jako zpřístupnění díla veřejnosti tak, že k němu může mít přístup, přičemž naopak není důležité, zda této možnosti využije. Konečně pokud jde o „veřejnost“, podle rozsudků ve věcech *SGAE*[4] a *ITV Broadcasting*[5] je nutné vnímat „veřejnost“ jako bližší neurčený, avšak dosti vysoký počet potenciálních diváků. Proto Soudní dvůr konstatoval, že se v řešeném případě jedná o sdělování autorských děl veřejnosti, když dílo je umístěním odkazu zpřístupněno potenciálně vysokému počtu osob, které mohou podle své vůle rozhodnout o tom, zda tohoto zpřístupnění využijí a dílo si přečtou.

To však není konec celé kauzy. Soudní dvůr totiž připomněl, že původně byly články zveřejněny jejich vyvěšením na internetové stránky deníku, a odkaz učinil vlastně to samé, tedy poukázal na to, že články na internetu jsou již zveřejněny. Nedošlo tedy k jinému užití děl než v původním případě (například k jejich vytištění na papír nebo zachycení na nosič dat); podle Soudního dvora tedy nebyla splněna podmínka, aby sdělování děl bylo určeno „nové veřejnosti“, tedy osobám, které švédské noviny při umístění článků na své internetové stránky nebraly v potaz. A s ohledem na to, že internetová stránka s novinovými články byla zcela volně a bez jakéhokoliv omezení (nechme stranou, že ve švédštině) přístupná kterémukoliv uživateli internetu, který ji kdekoli na světě potenciálně mohl otevřít a bez omezení prohlížet její obsah, nemohla být podmínka zpřístupnění „nové“ veřejnosti splněna. Není totiž možné dílo zpřístupnit více uživatelům internetu, než jsou všichni uživatelé. Svolení autorů novinových článků tedy nebylo v předmětné věci zapotřebí a samotným zveřejněním hypertextového odkazu se dotyčná společnost nedopustila porušení autorských práv autorů článků, protože umístěním článku na neomezeně dostupnou internetovou stránku došlo k „vyčerpání“ práv autorů na sdělení jejich děl veřejnosti tímto konkrétním způsobem. [6]

Soudní dvůr pak přidal důležitý dovětek - pokud by odkaz umožnil uživatelům obejít technické omezení přijaté za účelem zamezení přístupu (typicky těm uživatelům, kteří za zhlédnutí obsahu nezaplatili, nebo kteří nejsou registrováni), pak by takové zpřístupnění představovalo sdělování „nové veřejnosti“ a o zásah do práva autorského by se jednalo. Je tomu tak proto, že autoři udělili svolení ke sdělení svého díla veřejnosti právě pouze ve prospěch registrovaných či placících uživatelů, ale již nikoli těch, kteří obešli prostředky technické ochrany. Tito uživatelé by tak byli považováni za „novou veřejnost“, s níž autoři při rozhodování o zveřejnění svého díla původně nepočítali. [7]

Soudní dvůr konečně uzavřel, že pojem „sdělování veřejnosti“ nicméně nemůže být členskými státy ani rozšiřován nad rámec toho, jak jej chápe unijní právo, a to proto, že jeho snahou je navzájem přiblížit právní předpisy členských států v oblasti autorského práva, a nikoli mezi nimi naopak vytvářet další rozdíly. Je nicméně třeba dodat, že umístění hypertextového odkazu na internetové stránky samo o sobě představuje sdělování veřejnosti a podléhá autorskoprávní ochraně zakotvené unijním právem.

Pro zajímavost je možné uvést, že uvedené závěry Soudního dvora ve věci *Svensson* byly posléze potvrzeny rozsudkem ve věci *C More Entertainment*. [8] Zde se jednalo o situaci, kdy třetí osoba na svou internetovou stránku vložila hypertextový odkaz umožňující bezplatný přístup k vysílání přímého přenosu hokejového utkání, za jehož zhlédnutí by naopak za standardních okolností musel uživatel platit, a docházelo tak k obcházení prostředků technické ochrany, jež měly zabránit neoprávněnému vstupu na jinak placenou stránku. Tyto hypertextové odkazy tedy fakticky sloužily k obejití platebního systému a k získání přístupu k hokejovému utkání bez nutnosti zaplatit poplatek za jeho sledování. Takovéto umístění hypertextového odkazu uznal Soudní dvůr za porušení unijního práva v oblasti práv vysílatele k jeho vysílání, a členskými státy navíc v návaznosti na znění příslušné směrnice 2006/115[9] umožnil, aby v zájmu ochrany práv vysílatele přijaly přísnější opatření, než která jsou zakotvena unijním právem, pokud těmito opatřeními nebude zároveň

dotčena ochrana autorského práva.

Závěrem lze dodat, že Soudní dvůr těmito rozhodnutími v zásadě nevybočil z nastaveného trendu požadavku na vysokou úroveň ochrany práv duševního vlastnictví; zároveň rozsudky představují pro autory, vysílací organizace i uživatele chráněných děl vodítka, jak s hypertextovými odkazy nakládat tak, aby nedošlo k porušení unijního či národního práva. Na druhou stranu je však hodno zaznamenání, že nemalá část odborné veřejnosti považuje rozsudek SDEU ve věci *Svensson* za excesivní, a to především (nikoliv však pouze) z důvodu způsobu, jakým bylo formulováno kritérium „nové veřejnosti“, a zejména pak konstrukce „vyčerpání“ práva na sdělení díla veřejnosti jeho umístěním na veřejně dostupnou internetovou stránku v okamžiku, kdy je na tuto stránku vloženo. Například organizace ALAI[10] ve svém stanovisku ze dne 17. 9. 2014 uvádí, že takovýto přístup může být rozporný nejen s předchozí judikaturou samotného Soudního dvora EU, ale i s textací unijní směrnice 2001/29, Bernskou úmluvou a dalšími mezinárodními úmluvami týkajícími se práv duševního vlastnictví. Kromě toho, že kritérium „nové veřejnosti“ není obsaženo v žádném z těchto právních předpisů, existuje rovněž riziko, že díla budou například opatřována prostředky technické ochrany, aby se tak zamezilo aplikaci kritéria „nové veřejnosti“ a nedošlo k částečnému vyčerpání práva autora na sdělení jeho díla veřejnosti. Takovýto postup by však rozpor s mezinárodními úmluvami založit mohl.[11]

Skutečností nicméně zůstává, že i s ohledem na navazující rozhodnutí Soudního dvora, jež se rozsudku ve věci *Svensson* přidržel, zřejmě v dohledné době nelze příliš očekávat, že Soudní dvůr by své „svenssonovské“ rozhodnutí měl v úmyslu revidovat – proto národním soudům nezbude, než se s tímto rozsudkem ve své rozhodovací praxi náležitě vypořádat.

JUDr. Filip Gantner,
advokátní koncipient

[Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář](#)

Jánský Vršek 311/6
118 00 Praha 1

Tel.: +420 777 60 11 14
e-mail: info@brizatrubac.cz

[1] Rozsudek SDEU ze dne 13. 2. 2014 ve věci C-466/12, *Svensson*, ECLI:EU:C:2014:76.

[2] Směrnice EP a Rady 2001/29/ES ze dne 22. 5. 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.

[3] Rozsudek SDEU ze dne 4. 10. 2011 ve spojených věcech C-403/08 a C-429/08, *Football Association Premier League*, ECLI:EU:C:2011:631.

[4] Rozsudek SDEU ze dne 7. 12. 2006 ve věci C-306/05, *SGAE*, ECLI:EU:C:2006:764.

- [5] Rozsudek SDEU ze dne 7. 3. 2013 ve věci ITV Broadcasting, ECLI:EU:C:2013:147.
- [6] Blíže srov. body 24 - 30 rozsudku ve věci Svensson, které rovněž odkazují na výše citovaný rozsudek ve věci SGAE či na pozdější (a s věcí SGAE souladné) usnesení SDEU ze dne 18. 3. 2010 ve věci C-136/09, Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgon Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon, ECLI:EU:C:2010:151.
- [7] Bod 31 rozsudku ve věci Svensson.
- [8] Rozsudek SDEU ze dne 26. 3. 2015 ve věci C-279/13, C More Entertainment, ECLI:EU:C:2015:199.
- [9] Směrnice EP a Rady 2006/115/ES ze dne 12. 12. 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem.
- [10] ALAI (Association Littéraire et Artistique Internationale) je mezinárodní učenou společností pro zkoumání otázek autorského práva se sídlem v Paříži.
- [11] Stanovisko je v plném znění dostupné na internetových stránkách národní skupiny ALAI Česká republika, dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztržštěnosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)
- [Digital Omnibus o AI: návrh nařízení o zjednodušení pravidel pro umělou inteligenci](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)
- [Environmentální tvrzení společností v hledáčku EU: Jak se vyhnout greenwashingu a obstát v nové regulaci?](#)
- [AIFMD II v České republice: Schvalovací proces a co čeká investiční společnosti](#)